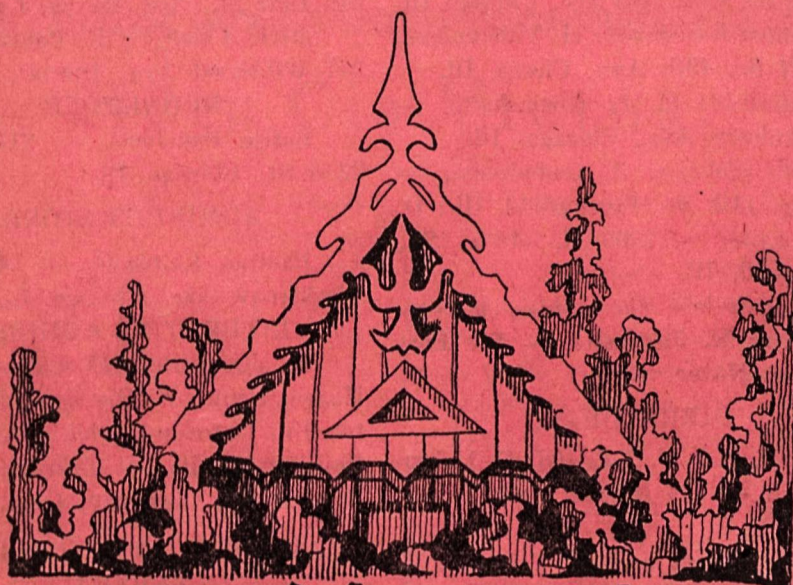

MOTERŲ DIRVA

Gruodis (Dec.) 1926.

Mėnesinis žurnalas,
Leidžia A.L.R.K. moterų sąjunga

Entered as second Class Matter Nov. 30, 1918 at the P. O. at Chicago, Ill.
Under act of March 3, 1879.

"MOTERŲ DIRVA"

Moterų mėnesinis žurnalas
Leidžia A. L. R. K. Moterų Sąjunga

K A I N A :

Suv. Valstijose metams	\$2.00
Pusmečiui	\$1.00
Vienas egz.	.15
Užrubežyje metams	\$2.50
Pusmečiui	\$1.25
Vienas egz.	.20

"MOTERŲ DIRVA"

2151 W. 22nd St., Chicago, Ill.

"Moterų Dirva" (Women's Field).
Published monthly by A. L. R. K.
Moterų Sąjunga (Lith. R. C. Wo-
men's Alliance of America).

SUBSCRIPTION RATES:

Yearly	\$2.00
Six Months	\$1.00
Single copy	.15
In foreign countries yearly ..	\$2.50
Six Months	\$1.25
Single copy	.20

"MOTERŲ DIRVA"

2151 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Moterų Sąjungos Centro Valdyba 1926-7 m.

Dvas. Vadas: Kun. J. Ambotas, —
53 Capitol Ave., Hartford, Conn.

Pirmininkė: S. Subatienė, — 127-
08-88th Ave., Richmond Hill, N. Y.

Vice-pirmininkė: L. Račkauskienė,
— 4458 So. Francisco Ave., Chicago, Ill.

Centro Raštininkė: M. Vaičiūnienė,
— 1927 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

Iždininkė: M. L. Gurinskaitė, —
3347 Auburn Ave., Chicago, Ill.

Iždo globėjos: J. Gedminaitė, —
1800 So. 11th St., Springfield, Ill.; O.
Gudauskaitė, — 2308 N. 15th St.,
Springfield, Ill.

*Organizatorė čia augusių moterų-
mergaičių:* M. Jokubaitė, — 549 East
St., New Haven, Conn.

DIREKTORĖS:

N. Y. ir N. J. Valstijai: O. Dobro-
volskienė, — 194 Lincoln Ave., Brook-
lyn, N. Y.

Mass., Maine ir N. H. Valstijai: M.
Daugelienė, 6 Waverly St., Worcester,
Mass.

Ill. Valstijai: P. Kelpšaitė, — 4444
So. Washtenaw Ave., Chicago, Ill.

Penna Valstijai: M. Varnagirienė,
— Minersville, Pa.

Ohio Valstijai: M. Čižauskienė, —
1247 E. 67th St., Cleveland, Ohio.

Conn. Valstijai: M. Jokubaitė, —
549 East St., New Haven, Conn.

Mich. Valstijai: E. Paurazienė, —
957 Wildwood Ave., Detroit, Mich.

REDAKTORĖ:

Sofija Sakalienė, — 2151 West
22nd St., Chicago, Ill.

ADMINISTRATORĖ:

Paulina Kelpšaitė, — 4444 So.
Washtenaw Ave., Chicago, Ill.

LITERATINĖ KOMISIJA.

M. Jokubaitė, 549 East St., New
Haven, Conn.; S. Greičienė, 7503 My-
ron St., Cleveland, Ohio; J. Poškienė,
Philadelphia, Pa.; M. Čižauskienė, 1247
E. 67th St., Cleveland, Ohio.

**ATSTOVĖ Į FEDERACIJOS
TARYBĄ.**

S. Sakalienė, 2151 West 22nd St.,
Chicago, Ill.; O. Dobrovolskienė, 194
Lincoln Ave., Brooklyn, N. Y.

MOTERŲ DIRVA

Mėnesinis žurnalas, Leidžia A.L.R.K. Moterų Sąjunga

No. 12 (122) Gruodis (Dec.), 1926 m. TOMAS X.

*Visoms Moterų Sąjungos narėms, kuopoms, Apskričiams;
visiems gerb. skaitytojams; visiems brangiems "Moterų Dir-
vos" bendradarbiams-ėms ir remėjams Linksmų Švenčių linki:*

M. S. CENTRO VALDYBA,
REDAKCIJA IR ADMINISTRACIJA.

Nėra Čia Vietos.

1926 metai atgal, Romos ciesoriui išleidus įsakymą, kad visi Judėjos gyventojai būtų surašyti, tuojau papludo žmonėmis keliai, vedantieji į paskirtą užrašams vietą, į savo miestą — į Betliejų: vieni pėsti, kiti važiuoti — kiekvienas skubėjo laiku ciesoriaus įsakymą išpildyti.

Keliaujančios minios tarpe, iš Galilėjos, iš miesto Nazareto ėjo ir dailidė Juozapas su savo sužiedotine Marija. Tolimas, kalnais ir pakalnėmis, kelias neščiai Marijai buvo begalo sunkus ir kol atvyko į Betliejų, visiškai buvo suvargęs. Del to pirmiausia reikėjo pasirūpinti nakvyne ir poilsu.

Betliejaus miestas jau buvo pilnas žmonių: visi viešbučiai, visos užėigos, net privatiniai namai užpildyti anksčiau atvykusiais. Jei ir buvo kur kokia vieta, tai savininkas, naudodamasis proga, reikalavo brangiai mokėti.

Eina Juozapas su Marija nuo vieno namo į kitą, prašydami: "Prieteliai suteikite nakvynę". Bet tie prieteliai, matydami Juozapą ir Mariją paprastais drabužiais apsirengusius ir jausdami, kad tai neturtėliai prašosi nakvynės, kiekvienas atsako: "Eikite šalin, nėra čia jums vietos, mano namams užtenka turtingųjų".

Ir taip, perėję kuone pusę miesto

ir neradę niekur vietos, eina Juozapas su Marija už miesto į plačiąsias ganyklas, suranda tuščią tvartelį ir jame apsinakvoja.

Ir, štai, tyliąją naktį, kada visas Betliejus giliame miege paskendęs, vargingoje kutelėj, ant šienelio gimsta Dievas Sunus. Nušvinta dangus, nušvinta varginga kutelė. Netolimai buvo susirinkę piemenys, saugojantieji bandą. "Ir štai angelas Viešpaties atsistoja šaly ir Dievo skaistumas apšvietė juos; ir išsigando didžiu išgąsčiu."

"Nesibijokite, nes štai apsakau jums didį džiaugsmą, kurs bus visiems žmonėms, jog užgimė jums šandie Išganytojas, kurs yra Kristus Viešpats, Dovido mieste. Ir tas jums ženklas: atrasite kudikį vystyklais suvystytą ir paguldytą prakarte" (Luk. II, 1-21).

Po to atsirado galybės dangiškos kariuomenės, kuri giedojo: "Garbė Dievui ant aukštybių, o ant žemės ramybė žmonėms geros valios."

Galybių Galybė, Viešpats Dievas, Dangaus ir žemės Sutvertojas verkia menkoje stainelėje, dreba nuo šalčio, o tik Juozapas su Marija Jį gludena, o gyvulėliai savo kvapu šildo. "Atėjau pas savuosius, o jie nepriėmė."

— o —

Kasmet atsikartoja tas pats Išganytojo atėjimas į pasaulį. Kaip prieš Kristaus užgimimą, taip ir dabar, artinanties tai šventei, žmonių tarpe buna didžiausias sujudimas: kiekvienas perkasi sau gražių drabužių, visokių valgių, gardėsių, vienas kitam perka brangių dovanų. Bet ar daugelis pamąsto apie Kristų? Ar daugelis teikia Kristui dovanų? Ir šandie tas pats Kristus ateina dvasioje pas kiekvieną ir duksnoja: "Prieteliau, atidaryk savo širdį". Bet kaip anais laikais, taip ir šandie ne vienas pasako: "Nėra čia vietos". Vieno širdy gyvena puikybė, kito — godumas, trečio — pavydas, ketvirto — neapykanta ir taip toliau. O teisingam ir ramios širdies Kristui nėra vietos.

Sesės, sąjungietės, apvaikščiodamos Kristaus gimimo šventę šalinkimės nuo to nedėkingo, pilno tuštybių pasaulio. Apvalykime savo širdis nuo puikybės, pavydo, neapykantos, o nuėjusios į bažnyčią ir atsiklaupusios prie prakartėlės pakvieskime Jėzų į savo širdis, kad Jis ateitų ir pripildytų jas ramybe, kad ir mes galėtumėm su angelais giedoti: "Garbė Dievui ant aukštybių, o ant žemės ramybė žmonėms geros valios".

Menka Dulkelė.

Našlaičių Eglutė.

Tolima nuošale miesto gatve, tylia ir purvina, brenda du maži apiplyšę vaikučiai. Staiga sustoja jiedu sužavėti ties didelio namo langu. Stiepiasi ant pirštelių, kabinasi už prieangio lango ir žiuri vidun pro stiklą į skaisčiai žėrinčią eglutę... Žiuri ir džiaugsmingai klega:

— Eglutė, ak, eglutė! Gražumėlis tos eglutės!

— Žiurėk, žiurėk, Jurguti — kalba septynerių metų mergaitė penkerių metelių broliukui — žiurėk ir žvakutės yra, ir angelėliai!... Berniukas šaukia visas nušvites:

— Ir obuoliukai, ir riešutėliai, ir riestainėliai! Daug! Daugybė!...

*Gul šiandieną jau ant šieno
 Atpirkėjas šio svieto.
 Valdąs šalis, Visagalis,
 Renkas sau menką vietą.
 Piemenėliai paskubėkit,
 Dovanas Karaliui dėkit,
 Kaip pasaulės Viešpačiui...*

Štai iš vidaus uždarė langines —
 ir eglutės nebėra...

— Eglutė dingo... gailiai taria ber-
 niukas: — nebėr eglutės..

— O atmeni, Jurguti, mes kada ir-
 gi turėjome eglutę?

— Atmenu, Maryte, gerai atmenu,
 — liudnai sako Jurgiukas. — Tėtis

tuomet atnešė mums žalią žalutėlę eglutę... Ant jos tada taipogi buvo ir obuoliukų, ir pyragaičių, ir riešutėlių... Daug! Daug!...

— Ir žvakelės buvo ir du angelėliai; atsimeni, Jurguti? Mamytė mums juos dovanojo.

— Atsimenu, atsimenu, Maryte — pravirko Jurgiukas. — Aš noriu eglutės! Man reikia eglutės!

— Tylėk, Jurguti, išgirs — tai teks tau. Primuš! Iš kur mums dabar bebus eglutė. Mamytė mirė. Tėtį užmušė...

— Užmušė, užmušė tėtį!.. Užmušė ir mane!

— Ne, Jurguti. Tave tik primušė, o ne užmušė. Užmuštas nebegali vaikščioti, nei kalbėti. Miršta. Jį įdeda į duobę, pakasa. Užpyla žemėmis.

— Aš nenoriu į duobę. Noriu namo!

— Namo? Namo... — sako karčiai nevaikiškai rimtu balseliu Marytė. — Mes juk nebeturim namų... Tik kampas pas tetą Mortą beliko. Tik kampas nešvarus, tamsus. Ir tai jau teta Morta sako, kad mudų visai išmesianti lauk, jei išdykausim ir ramiai nesėdėsime.

Marytė tempia Jurgiuką už rankovės, ir akis vėl šlepsi purvina gatve.

— Neverk, brolyti, ramina Marytė brolių, o pačiai tik byra gailios ašarėlės

per skruostelius. Bet ji laikosi kaip galėdama ir šluosto ašaras purvina rankove.

— Na, susiradot pagaliau! — sutinka juos rusti žiauriu balsu teta Morta.

— Kur jus valkiojotės lig vėlai nakčiai? Tinginiai! Dykaduoniai!

— Mes, tetulyt, pinigų atnešėm ir kapeikų... skubiai teisinasi Marytė, traukdama iš maišelio kelioliką nešvarių apiplysusių popierių.

Teta Morta godžiai skaito pinigų, kasa sauja į žiurstą ir kolioja vaikus:

— Kiek gi čia jų yra? kapeikos, kapeikos... Nė trijų rublių nesurinkot. Tinginiai, Išdykėliai!.. O duoną, žiur, patys sudorojot, neparnešėt nė šmotelio mano kiaulytei! Tuoju į migį! O tai aš jums parodysiu! Ilgai atminsit!

Tyliai, kaip pelytės, kiutena Marytė su Jurgiuku į savo kampą. Nusiėmė tarbeles, žiponus ir atgulė kruvoje skarmalų. O ryt nuo ryto reikės vėl anksti keltis ir slankioti gatvėmis — tetai Mortai pinigų rinkti, o sau gabaliukus duonos.

Vertė Vanda Didžiulytė.

(Šią apysakaitę Žmona parašė rusiškai: ji buvo išspausdinta 1919 metais Jaltos "Kudikio Dienos" laikraštyje).

Mūsų Darbas.

Dabartiniu laiku prieš mus stovi didelis ir svarbus darbas, t. y. naujų narių vėjus. Kas-gi gali pasakyti kokius mes iš to darbo sau vaisius surinksime.

Brangiosios! Jei mes visos bendromis jėgomis, suvienyta gale stosime į šį svarbų darbą, tai ir patys vaisiai bus gausūs.

Tik prisižiūrėkime į mažą bet darbščią bitutę, kuri skrajodama neapleidžia nei vieno žolynėlio-gėlėlės, nes kiekviename sau randa tiek saldumynų, iš kurių pirenka daug naudos.

Taigi ir mes bukime panašios toms darbščioms bitutėms ir, pasitaikius didelei ar mažai progai, josios nepraleis-

kime. Kiekviename žingsny kalbinkime tas sesutes, kurios dar nepriklauso prie Sąjungos.

Per šį vajų įtempkime visas savo jėgas, kad kuodaugiausia pritraukus naujų narių prie mūsų kilnios organizacijos.

Juk tai vienintelė išeivijoje moterų organizacija, kuri rupinasi doresniu, tobulesniu naminiu bei visuomeniu gyvenimu, taip pat veda prie sėkmingesnio bendrų reikalų aprūpinimo.

Taigi, Brangiosios! Prašalinkime kenksmingus narių tarpe apsireiškimus

ir imkimės to kilnaus ir garžaus darbo. Jei tik rasis noras, tai galė pati per save pasireikš. Bet jei mes pačios nedirbsime, nesirūpinsime išauginti savą organizaciją į didelę ir stiprią tvirtovę kiti to darbo nedirbs.

Lai šis vajus buna vienas sekmingiausių. Todel kreipkime į jį visas savo mintis. Visomis pajėgomis dirbkime Moterų Sąjungai, kad Seimui atėjus nereiktų dejuoti, jog vajus nepavyko.

S. Subatienė,

M. S. Centro Pirm.

L. K. M. DR-JOS ATSTOVĖ p. PIKČILINGIENĖ ATVYKS Į AMERIKĄ.

Laikraščio "Moteris" žiniomis, atvyks į Ameriką Lietuvos Katalikių Moterų Draugijos atstovė ponė Pranė Pikčilingienė.

Moterų Sąjungos 12-sis Seimas, kaip žinome, yra nutaręs kviesti į Ameriką L. K. M. Dr-jos atstovę, kuri gyvu žodžiu atpasakotų Lietuvos moterų gyvenimą ir veikimą Nepriklausomoje Lietuvoje ir sykiu parinktų aukų esamoms mergaičių ukio mokykloms remti.

Paskutiniam L. Kat. Mot. Dr-jos Konferencijoj, kun. Dagiliui padarius pranešimą iš Amerikos Liet. Katalikių Moterų gyvenimo ir gyvą norą kuodartymiausia bendrauti su Lietuvos katalikėmis moterimis, Konferencija pranešimą entuziastiškai priėmus, nutarė siųsti į Ameriką atstovę Dr-jos buvusią išdininę dabartinę pirmininę, p. P. Pikčilingienę, kuri supažindintų amerikietes moteris su Lietuvos moterų darbais ir jų vargais.

Tai pirmutinė bus iš Lietuvos moteris, kurią katalikiškoji lietuvių išeivija,

beabejonės, širdingai priims.

Moterų Sąjunga nekantriai laukia kviestosios viešnios ir dės pastangų, kad kilni jos misija kuodaugiausia duotų mums moralės, o Liet. K. M. Dr-jai materialės naudos. Delto M. S. Centro valdybos bus sušauktas posėdis atstovės maršrutui sudaryti, o visos kuopos privalo iš anksto rengtis prie sutikimo brangios viešnios ir surengimo didelių jai prakalbų.

Tikimės neužilgo gauti daugiau žinių.

Protesto Rezoliucija.

A. L. R. Katalikių Moterų Sąjungos Chicagos Apskritys, atstovaujās 10 kuopų su 1000 narių, savo suvažiavime, lapkr. 28 d., Aušros Vartų parapijos svetainėje, išklaušęs valdybos pranešimo apie Lietuvos sociallaisvamaniškos valdžios žygius prieš Liet. Katalikių Moterų Draugijos įsteigtas Mergaičių Ukio mokyklas pareiškia:

1. Amerikos Lietuvės Katalikės mo-

terys-sajungietės, negalėdamos tiesioginiai prisidėti prie darbo kuriant laisvą ir nepriklausomą Lietuvos valstybę ir dedant pastangų jos šviesiai ateičiai, visais galimais būdais, daugiausia aukomis, rėmė tuos lietuvių tėvynėje pasiryžimus.

2. M. S. Chicagos Apskritys visiškai pritardamas L. K. Mot. Dr.-jos darbams ir pastangoms palaikyti įkurtasias Mergaičių Ukio mokyklas, kurios taip reikalingos yra mūsų kraštui, nes jos davė ir žada duoti tamsiam kaimui šviesių ir išmokslintų namų ukiui vesti mergaičių, kad tuo būdu mūsų tauta pasivytų kulturingas vakarų Europos tautas.

Todel griežtai protestuoja prieš dabartinės valdžios nusistatymą — atimti toms mokykloms valstybinę pašalpą ir tą nusistatymą visu smarkumu pasmerkia.

Rezoliuciją patalpinti Lietuvos ir Amerikos lietuvių spaudoje.

S. Sakalienė, Apskr. Vice Pirm.

B. Abromaitė, Sus-mo Rašt.

A. Nausėdienė, Kom. narys.

Moteryų Są-gos Chicagos Apskritys, savo sus-me, lapkr. 28 d., turėdamas omeny, kad Šv. Kazimiero Seserų Kongr. narės, išvykusios į Lietuvą dirbti kilnų švietimo darbą, griežtai protestuoja prieš Šv. Min. Čepinskio pasikesinimą prašalinti seserį Margarietą iš "Saulės" progimnazijos direktorės vietos vien delto, kad ji amerikietė.

S. Sakalienė, v. pirm.

A. Abromaitė, s. rašt.

KUOPOMS PRANEŠIMAS.

12-jo Seimo nutarimu, visos kuopos iki gruodžio mėn. turi sumokėti L. K. Mot. Dr.-jos atstovės lėšoms skirtus pinigus.

Iš kaikurių kuopų jau esu gavęs pinigų, k. a.: 42 kp., Grand Rapids, Mich., \$5.00; 8 kp. Baltimore, Md., \$16.00; 55 kp., Chicago, Ill., \$5.00. Šios kuopos jau išpildė 12-jo Seimo nutarimą. Prašau ir visų kitų kuopų paskubėti ir siųsti pinigus minėtam tikslui.

S. Subatienė,

M. S. Centro Pirm.

PASTABOS.

C. Pirmininkės S. Subatienės pranešimu, vos tik trys kuopos iki šiol išpildė 12-jo Seimo nutarimą, t. y. priuntė Liet. Atstovės kelionės lėšoms padengti pinigus.

Kur-gi kitos kuopos? Ar jos savo susirinkimuos svarstė šį reikalą?

Laikas visai trumpas, taigi kiekviena kuopa tepasistengia kaip galima greičiau siųsti C. Pirmininkei pinigus nemažiau kaip 5 dol.

Gražų kuopoms pavyzdį davė Baltimorės 8 kuopa, paaukodama tam tikslui net \$16.00.

Taigi ir kitos kuopos, kurios tik išgali ir prijaučia šiam reikalui, prašomos pasekti 8 kp. pavyzdį.

M. S. 20 ir 21 kuopų 10 metų gyvavimo sukurtuvių iškilmės, kuogeriausia pavyko. Rengiant bendromis jėgomis, pasidarė didelis ir žymus dalykas. Bendrai veikiant kiekviename darbe galima tikėtis gražių vaisių. Iškilmių aprašymas nesuspėta įdėti į šį numerį.

Moterų Są-gos Chicagos Apskritis, patekęs į asmeninės neapykantos sukuris, kai-kurį laiką buvo labai suaudrintas. Dabar ir vėl pradedama nurimti, vėl einama prie taikaus, gražaus sugyvenimo. Paskutiniame susirinkime jau pasireiškė graži nuotaika. Apkalbėta daug gražių dalykų. Išnešta dvi protesto rezoliuciji: viena dėl Lietuvos sociallaisvamaniškos valdžios žygių prieš L. K. Moterų Dr-ją, o kita prieš Švietimo Ministerio pastangas prašalinti "Saulės" progimnazijos, Kaune, direktorę žinomą mums seserį Margarietą.

"M. D." redaktorės S. Sakalienės ir p. A. Nausėdienės patiektus pranešimus apie atvykimą L. Kat. Mot. Dr-jos atstovės į Ameriką, visas susirinkimas entuziastiniai priėmė, kad pagaliaus sulauks taip brangios viešnios.

Sekamas, priešmetinis, Apskričio susirinkimas įvyks gruodžio 27 d., šv. Jurgio parapijoje pas 1-mą kuopą. Laukiama skaitlingo kuopų atstovių suvažiavimo.

Paskiausios žinios iš Lietuvos praneša, kad Saulės progimnazijos tėvų komitetui vienbalsiai užprotestavus prieš Švietimo Ministerio nutarimą pašalinti "Saulės" progimnazijos direktorę seserį Margarietą dėl to, kad ji esanti "svetimšalė", ministeris Čepinskis savo žygį atšaukė ir paliko seserį dar vieniems metams.

Kaip-gi einasi kuopose vajaus darbas.

Kol-kas redakcija maža gauna žinių iš vajaus lauko. Neturint žinių, sunku ir pati agitacija varyti.

Kuopos, kurios ką nors veikiate, kokių iš savo veikimo sekmių gaunate, pasistengkite bent trumpai redakcijai pranešti.

Paskutiniomis žiniomis, M. S. 29 kp., Brooklyn, N. Y., laike minėjimo 10 metų sukaktuvių gavo net 16 naujų narių. Delto pakilo kuopoj upas ir manoma vajaus metu daug narių gauti.

Kuopoje nenuilstamai darbuojasi M. S. C. Valdybos narės: C. Pirm. S. Subatienė ir N. Y. N. J. valstijos Direktorė O. Dobrovolskienė ir kitos: Yra vilties, kad josios, su kitų narių pagalba, kuopą išaugins į vieną didžiausių.

21-ma kuopa, Chicago, Ill., spalio mėn. savo susirinkime gavo 6 naujas nares ir tai beveik jau visos Amerikoje augusios lietuvaitės. Kp. pirmininkė ir C. Vice pirm. L. Račkauskienė, išdėdė M. Paukštienė ir kitos darbuojasi, kad tik pritraukus prie kuopos kuodaugiausia naujų narių.

Kitos Chicagos kuopos irgi po truputį pradeda bruzdėti ir ruoštis į vajaus darbą.

Lauksime linksmų žinių.

Kaž kodėl nieko apie save nepraneša didžioji ir galingoji Clevelando 26 kuopa. O gal josios nori "surprizą" padaryti ir vėl pirmutinę Centro dovaną laimėti. Pažiūrėsime, ką jos ten padarys, ar užsileis kitoms kuopoms.

Kuopoje taip pat randasi C. V. narių, butent Ohio valst. Direktorė kartu ir Literatinės Kom. narė M. Čižauskienė ir kita Lit. Kom. narė S. Greičienė, kurios, beabejo, įneš į kuopą daug bruzdėjimo.

Ką veikiate kitos kuopos? Praneškite, kad galima būtų pasidžiaugti darbo vaisiais ir pasigirti prieš kitas kuopas.

Ivairios Vaikams Bausmės.

Norint gerai vaikus išauklėti, negalima bausmių pamiršti. Raštas Šventas įvairiose vietose pataria net kunišką bausmę (Ekl. 30-1): „Kas myli sūnų savo, dažnai jį plaka“. (Patar. 23-13): „Nesigailėk vaikui drausmės, nes jei jį užgausi rykšte, jis nemirs“. „Tu užgausi rykšte, ir išliuosuosi jo sielą iš pragaro“ (4-13). „Laikykis drausmės, nepamesk jos.“

Teisingumą Rašto Švento žodžių patvirtina ir atsitikimai kasdieniniame mūsų gyvenime. Mes matome, kad šimtai vaikų, ačiu drausmei, kiekvieną dieną atpratunami nuo atkaklumo, verčiami prie paklusnumo.

Žydų tautą per amžius Dievas nuolat už nepaklusnumą baudė. Tą patį daro ir šandie su įvairiomis tautomis, norėdamas jas pataisyti. Tą patį daro su pavienėmis šeimynomis, o net ir su kiekvienu žmogumi.

Tankiai su vaikais atsitinka taip, kad vien bausmė juos gal pataisyti. Valia jų palinkus daugiau blogon, nei geron pusėn. Protauti jie tingi, tokius vien rykštė gal pataisyti. Jaunikaičius ar paauges mergaites, kartais taip kuniški pageidimai apjarkina, kad jie nei klausyti nei priimti jokių patarimų nenori, tuomet vien tik drausmė bepasilieka jų pataisymui.

Nemanykite, vienok, kad bausmė rykštės visuomet ir visiems vaikams be skirtumo yra reikalinga.

Bausmės saikas ir jos budas privalo būti pritaikinti prie didžio nusižėjimo ir prie budo nusidėjusio vaiko.

Budas bei bausmės rūšis tur būti panaši nusidėjimui. Taip mums pataria Raštas Šventas. (Iš m. 11-17): „Kuo kas nusideda, tuo jis ir kanki-

namas“. Puikinosi Dovydas skaitlingumu savo pavaldinių. Į tris dienas Dievas sumažino jų skaičių net septyniasdešimts tukstančių.

Taigi, baudžiant vaiką ir reik laikytis tokio nusistatymo. Ir taip, *jeigu vaikas*, užuot mokytis, žaidė, todėl užduotos jam pamokos neišmoko — priversti jį mokintis, kuomet kiti vaikai žaidžia. *Jei neprideriančiai bažnyčioj užsilaiko*, juokiasi ar kalba, užuot mels-tis, paklupdyti jį namie ir liepti kalbėti maldas.

Jeigu su kuo susipešė, lai atsiprašo. Jeigu tingi atsikelti ir *atsikėlus nekalba poterį*, lai eina daug anksčiau gultų arba pusryčių neduoti ir paaš-kinti: jeigu siela badauja, turi badauti ir kunas. Siunti vaiką ką nors parnešti valgiui iš krautuvės, o jis purtos ir atsisako. Reikia jam iš anksto pareikšti bausmę ir ją butinai išpildyti. Kiek kartų neklausysi, tiek kartų nevalgysi. Jeigu prieš piet neklausysi, pietų nevalgysi; po piet neklausysi, vakarienės nevalgysi; ryt nevalgysi pusryčių. Arba, už kitokius nusižengimus, liepti vaikui atskirai kur kamputy valgyti ir dar-gi, kuomet kiti valgo skanius valgius, jam duoti vandens ir duonutės ir t. t... Panašios bausmės labai sekmingos.

Bausmės saikas bei jos didis privalo būti taikoma prie nusižengimo. Už neatsargų arba be gilaus apsvarstymo papildytą nusižengimą neprivalo būti baudžiamas taip, kaip nusižengimas papildytas liuosu noru.

Baudžiant vaiką reikia atkreipti dėmesio į jo būdą. Su švelniais, jautriais vaikais reikia baudžiant švelniai apsieiti; su lengvadušiais — aštriau; su

atkakliais — protingai. Rimtas apsiėjimas tėvo ar motinos tankiai permaitina vaiko budą, panašiai veikia nevienkart motinos švelnumas.

Esama nusidėjimų, pavyzdžiui, nuolatinė melagystė, nuolatinis neklusnumas, gadinimas svetimų daiktų, nusidėjimai priešingi dorai — nuo to visa lengviausia galima rykšte atpratinti.

Jeigu vaikas vienkart nusidėjęs tampa nubaustas, tos bausmės tankiai jo visam amžiui ižtenka.

Kaip vynyso savininkas, jeigu pavasarį neapkarpo nereikalingų šakelių, vyno medelis neišduoda gerų vaisių savo gyvenime.

Panašiai elgiasi ir ukininkas. Pirm nei ruošias sėti, sužėlusią dirvą, apaugusią piktžolėmis gerai išaria, išakėja, apvalo ir tik tuomet pasėjęs gali tikėtis gerų vaisių, kitaip grūdą piktžolės nustelbs.

Panašiai privalo elgtis tėveliai su savo vaikais, kurių širdutėse jau nuo mažens auga ir plečiasi, it piktžolės, blogi įpročiai, užuot geros kilnių dorybių sėklos.

1). *Bausmė vaikams teikia daug gero.* Štai ką sako apie tai Raštas Šventas (Pat. 22-15): “Paikybė įrišta vaiko širdyje ir drausmės rykštė išvaro ją.” Paikybę Raštas Šventas vadina nusidėjimu, jaunystės klaidas: atkaklumą, puikybę, blogus pajautimus įvairios dorys: paklusnumo, nuolankumo, dievotumo, ir valdymas nuo visokių blogų pageidimų.

2). *Drausmė suteikia ne tik amžiną, bet ir dabartinę laimę ir pasisekimą.* Drausmė vaikas nuo mažens pripranta prie darbštumo ir pildymo savo pareigų. Tas pareigas jie pildys ir augdami ir išaugs. Taps darbščiais, o darbštumas visuomet suteikia žmogui pro-

gų gražaus prasiggyvenimo ir net įgijimo turto.

3). *Kudikiai drausmėj auginti suteiks daug džiaugsmo tėveliams.* Tą irgi patvirtina žodžiai Rašto Švento (Pat. 29-17): “Mokink savo sūnų, jis bus tau paguoda ir duos pasigerėjimą tavo sielai”. Vaikai taip išauklėti mokės savo tėvus gerbti, senatvėje juos šelpti, mirus-gi per visą amžių bus jiems dėkingi. Dėkingumą tą rodys savo maldomis.

4). *Drausmė išgelbės vaikus nuo amžinos pražuties* (Pat. 23): “Nesigailėk vaikui drausmės, nes jei ji užgausi rykšte, jis nemirs (13). “Tu užgausi ji rykšte ir išgelbėsi jo sielą nuo pragaro” (14). Ir kodel-gi vaikams reikalinga drausmė?

Štai kodel. Palinkimų prie blogo daug. Valia vaiko silpnutė. Baimė drausmės stiprina jų valią ir todėl lenkia geron pusėn.

Kuomet taip dedasi, geri palinkimai stiprėja ir vaikas tampa doras. Tokiu būnant išvengia nusidėjimų, už kuriuos Dievas baudžia pragaru. Todėl ir pasakyta, kad rykštė gelbsti sielą nuo pragaro.

Veiksmas rykštės tėvų panašus į veiksmą Mozės lazdelės. Mozei lazdele sudavus į uolą, pasipilė vanduo. Tėveliai-gi rykšte išgauna iš užketėjusios vaiko širdutės ašaras, kurios nuplauna jo klaidas.

Dievo teisme sužinosime ir įsitikinsime, kad neapsakomai daug žmonių į pragarą pateko vien dėl to, kad minkštaširdžius turėjo tėvelius. Jeigu jie būtų baudžiami nuo mažens, šie jie būtų laimingųjų tarpe. Drausmės stoka juos pražudė.

Seirijų Juozas.

Lietuvos Katalikių Moterų Draugija

Kadangi Moterų Sąjungos Centro Pirm. p. Klimienė kvietė mane parašyti Seimui ši bei tą apie Lietuvių Katal. Moterų veikimą Tėvynėje, džiaugiuos gavusi progos tai padaryti.

Senai norėjau pasidalinti įspūdžiais su sąjungietėmis apie Lietuvos moterų gyvenimą ir jų veikimą. Įvairus mažmožiai trukdė ir neprisirengiau tai padaryti. Dabar bandysiu nors ant greitųjų porą minčių parašyti.

Bunant Lietuvoje, besigrožėjant jos gamta ir tautiečių svetingumu, širdyje dažnai troškau, kad visos sąjungietės, mano draugės ir pažįstamos, gautų progos visa tai patirti ir pergyventi.

Kalbant apie Lietuvos katalikių moterų veikimą, visų pirma noriu išreikšti joms gilią pagarbą dėl tų darbų, kuriuos jos jau yra nuveikusios moterų naudai.

Katalikių Moterų Draugija, turinti, berods, 180 skyrių, tai aktingiausias elementas tautos gyvenime. Jos ir pačios organizuojasi, šviečiasi ir labdarybei veikia, ir per savo laikraštį "Moteris" supažindina moteris su tuo, kas plačiame pasaulyje veikiama ir kas joms jų gyvenime reikalinga žinoti. Be to, ta organizacija, per savo atstoves Seime prisideda prie šalies tvarkymo, moterų teisių gynimo, gamina naudingus įstatus, kuriais palengvinama moterų gyvenimas ir sąlygos. Šimet Seime moterys turi tris atstoves: Magd. Galdikiene, E. Gvildienę ir S. Ladygienę. Visos jos išlavintos, darbščios, pritrusios visuomenės veikėjos ir visa širdimi atsidadavusios moterų reikalaras.

Katalikių Moterų Draugija labai rupinasi, kad Lietuvoje kuodaugiausia

įsteigus *Ukio Mokyklų* mergaitėms. Lietuva — ukio šalis, už tai ir rupinamasi, kad ten pakėlus agrikulturą, kad išmokinus ukininkaites buti geromis šeimyninkėmis, ukvedėmis. Ir draugija jau turi įsteigus kelias tokios rūšies mokyklas, bet didžiausiu jų rūpesniu yra tai Karmelavos Ukio Mokykla.

Toje mokykloje teko man lankytis porą kartų. Karmelavos senas medinis "dvaras" virtęs ukio mokykla, tai įstabiai graži vieta ant Vilijos (Nėrio) upės kranto, netoli Kauno. Vieta ideali ukio praktikai ir mokyklai. Bet, dėja, nėra tinkamų mokyklai namų. Senas medinis namas neturi nei reikalingų mokyklai patogumų, nei, stačiai, paprastos vietos mokinėms gyventi.

Šiaip taip sukrapščius kiek pinigų, pastatyta murinis namas, bet tik sienos... Be laiptų, be grindų, be langų... Nėra lėšų jo statybai baigti. Taip ir riogso ta kruva plytų. Gaila žiurėti. O vietos reikia, o namo reikia. Pernai suvirš 60 mergaičių atsakyta vieta mokinėtis, nes... jos nėra... O sienos mokyklos stovi... Kiek triuso, kiek vargo padėta joms pastatyti L. K. M. D. ir savo aukštojo, ką turėjo, ir aukas rinko ir iš valdžios pašelpos prašė, bet vis pinigų nėra... O reikia bent \$5,000.00 tam darbui baigti. (Jei kiekvienas mūsų Mot. Sąjungos skyrius sukrapštytų po vieną šimtą dolerių: ar aukomis, ar vakarų pelnais, mūsų organizacija galėtų surinkti tuos \$5,000.00).

O tokios mokyklos lietuvaiteis labai ir labai reikalingos. Visoje Europoje šalys, kurios verčiasi ir gyvena daugiausia žemės produktais, tokių mokyklų galybės turi, užtai tose šalyse ukininkai moka idealiai ukes vesti ir

jas kuodaugiausiai išnaudoti. Lietuvoje to nėra. Žmonės nors ir sunkiai dirba ir ukes veda, bet, neturėdami mokslo apie žemės ūkį, neišrenka tiek iš jos, kiek būtų galima. Sau duonos uždirba, bet ukininkas nepraturtėja...

Užtai, Katal. Mot. Draugija ir prašė manęs ir laiškais kreipėsi į Sąjungos nares, prašydamos paskolos nors \$5,000.00 mokyklos namams baigti. Jų darbas šiais laikais itin apsunkintas. Socialistai kliudo kiek gali. Užuoat padėjus, net valstybinę pagalbą atima toms mokykloms. (Plačiau apie socialistinės valdžios elgesį su L. K. M. Drjos mokyklomis rašoma straipsny "Mergaičių Ukio Mokyklos Lietuvoje" *Red*). O visuomenė mokyklų ten negali išlaikyti, kaip kad čia, Amerikoje, nes truksta lėšų.

Katal. Mot. Dr-ja, gavusi pašėlpos iš Są-gos, galėtų ir toliau tęsti kilnų švietimo ir kultūros darbą.

Delto, gerb. Sąjungietės, ineikite į mūsų užjurio sesučių padėti ir svarstykite, galvokite Seime, koku būdu pagelbėjus joms jų kilniame darbe. Pernai Draugijos išdas taip buvo ištuštintas (statant Karmelavos mokyklos sienas), kad jos nei atstovės kelionei lėšų neturėjo iš kur duoti. Tai rodo, kaip didžiai jos reikalingos mūsų, amerikiečių moterų, paramos. Kiekvienas gautas centas bus tiksliai sunaudotas kultūros reikalams. Lietuvos moterys dėkingai mus mini už pinigus, keletas metų atgal, išreikalautus iš Tautos Fondo.

Prie progos norėčiau su sąjungietėmis pasidalinti įspūdžiais įgautais Karmelavos Ukio Mokykloj.

Nuvykus man Karmelavon, Katal. Moterų Draugijos Centro narės išvedžiojo po visą mokyklą, parodė ūkį ir inventorių (gyvą ir negyvą), visus "ra-

sodninkus", kur agronomas mokina mergaites praktikos darbų. Mokyklos-gi sienose mokinama: skaitymo, rašymo, skaitliavimo, istorijos ir t. p. apart ukininkavimo, namų ruošos, valgių gamybos, pienininkystės ir t. t.

O, kad sąjungietės butumėt buvę kartu su manim toje "arbatoj" Karmelavoj.

Štai koksai vaizdas liko mano atmintyje.

Įsivaizdinkit sau erdvią, švarią lietuvišką grįčią, šiaudiniu, samanotu stogu, nedideliais langais spindančią švarą, švariomis grindimis ilgu viduryje stalu, užtiestą balta, gyno lino, namie austa staltiese. Ant stalo gražiai sudėta lekštės, stiklai, peiliai, šaukštukai ir t. p. Lininės, baltos servetukės kvepėte kvepia Lietuvos oru, liniais, kurie auga Lietuvos laukuose. Servetukės artistiniai surangytos, o kiekvienos viduri dabina "bukietas" rutų-metų ir našlaičių, skoningai suderintos spalvomis. Prie arbatos vaišino mus Karmelavos mokinės įvairiomis duonomis, jų pačių keptomis. O už visus "keksus" skaniausia Lietuvos juoda, šviežia kvepianti duonutė! Sviestas namie suktas tiesiog kvepia saulėtų Lietuvos laukų žiedais.... Seka įvairus suriai: preskaus pieno, rauginto pieno, vaisių (man labai patiko obuolių suris), įvairios konservos: ir agrastų, serbentų, o šermukšnių konservą pirmą syk gyvenime valgiau. Oi, tos Lietuvos šeimininkės, kokių skanių valgių jos moka pagaminti! Gerdamos arbatą grožėjomės Lietuvos saulėleidžiu: saulutė pamažu leidosi už Vilijos, už miškų, palikdama ir tylų, gražų vakarą. "Gražu, gražu mus Lietuvoj, teisingai pasakė poetas Vaičaitis".

Svečiams tarnavo ukio mokyklos mokinės: sveikos, skaisčios lietuvaits,

KUN. ALEKSANDRAS SKRYPKO

Šv. Kryžiaus parap. klebonas, visų metų M. S. 21 kuopos garbės pirmininkas, nuoširdus Moterų Sąjungos prietelius.

rimtos ir protingos, bet tokios švelnųtės ir nedrąsios, tokios meilutės, rodos intumei ir prispaustumei visas prie širdies!

Po arbatos, išlydėjo jos mus apkrovusios gėlėmis, jų pačių sodintomis, laistytomis ir augintomis...

Grįžtant į Ameriką teko dar sykį ten pat viešėti. Buvo suruošta iškilminga (nors man taip liudna) išleistuvių vakarienė. Ir tuomet stebėjau mo-

kyklos tvarka, mokinių miklumu, valgių prirengimu ir patarnavimu. Visos tos vaišės buvo teikiamos tuo tikslu, kad parvažiavus papasakočiau jums, gerbiamosios, kas Lietuvoje veikiama, ką dirbama ir ko mokinamos. Užtai viską ir aprašau.

Visos mokinės dėvi uniformas, rudos (brown) medžiagos sukneles, kvoduotus (pleated skirts and plain waists) juodo vėlio (voile) arba "alpaca"

žiurkštelių. Klasėse, kuomet namų ruošos mokiniams, arba ukio darbus dirba, tuomet dėvi baltus žiurkštukus ir galvas apriša baltomis skepetaitėmis. Tvaraka ir švara visur pavyzdingiausia. Tik vietos stoka.

Galima būtų dar daugiau rašyti, bet kitus dalykus palieku jūsų vaizduotei.

Bet vienas dalykas aišku, o tai, kad reikalinga surasti budas teikimui pašalpos Liet. K. Mot. Dr.-jai. Visos Seimo dalyvės imkite šį reikalą dėmesin. Niekados nebuvo taip didelio reikalo, kaip dabar, mums, Amerikos lie-

tuvaitėms, tiesti seserišką ranką anapus jurų. Lietuva paraudo, jai graso pavojus ir jos nepriklausomybei ir katalikiškai kulturai, tad eikime į pagelbą!

Baigdama prašau neatsisakykit padėti L. K. M. Dr.-jai užbaigti Ukio Mokyklą Karmelavoje. O po to gražaus darbo — surengkime Sąjungiečių ekskursiją Lietuvon ir visa tai pamatykime. Linkiu visoms apsilankyti Karmelavos Ukio Mokykloje, susipažinti su Lietuvos brangiomis ir maloniomis veikėjomis ir grįžti atnaujinta dvasia ir nemirštiniais įspūdžiais.

Antanina Nausėdienė.

Mergaičių Ukio Bei Amatų Mokyklos Lietuvoje

Rugsėjo mėnesio "Moterų Dirvos" numery trumpai paminėjome, kad plačiai paplitusi Lietuvos Katalikių Moterų Draugija yra įsteigusi keletą namų ukio ir amatų mokyklų, kurių tikslas priruošti mergaites būti geromis šeiminkėmis, kad grįžusios į kaimą galėtų namų ukį vesti ir tvarkyti taip, kaip vedama kultūringose Vakarų Europos ukio šalyse, pav. Danijoje, Olandijoje ir kitose.

Lietuvos kaimas visais Rusijos carų priespaudos laikais buvo tamsus. Namų ukis buvo vedamas be jokio mokslo ir patyrimo, delto jis buvo nenašus, neproduktingas, visi ukio produktai suvartota netiksliai, nes nežinota kaip reikia gaminami produktai sunaudoti, kad iš jų turėjus kuodaugiausia naudos. Delto Lietuvos Katalikių Moterų Draugija, kaip grynai kultūrinė organizacija, ir pasiėmė sau uždavinį steigti mergaitėms ukio mokyklas, kuriose mokindamosios ir dirbdamos praktikos darbus įgautų kuodaugiausia namų ukiui vesti žinių.

Dar prieš didįjį karą Kaune buvo įsteigta namų ruošos mokykla, kuri plačiai po Lietuvą buvo žinoma. Per einančius tuomet laikraščius "Lietuvaitė" ir "Moterų Dirvą" buvo sėjama moterų tarpe susipratimas, ir nurodoma, kaip reikia namų ukyje atlikti savo pareigas bei uždavinius.

Antrais Lietuvos nepriklausomybės metais, butent 1918, Lietuvos Katalikių Moterų Draugija įsteigė mergaičių ukio mokyklą Karmelavoje, gražioje vietoje, netoli Kauno, Ukmergės paplėntėje. Šiais metais Karmelavos ukio mokykla davė šeštą mokinių laidą, reiškia per šešius metus mokykla išleido į gyvenimą gražų būrį prirengtų, gerų, šviesių mergaičių šeiminkinių.

Karmelavos mergaičių ukio mokyklos programa yra plati ir pilnai atitinka krašto reikalavimus. Joje mokinama šių dalykų: daržininkystės, sodininkystės, gyvulininkystės, pienininkystės, tręšimo, siuvimo, kepimo, virimo, skalbimo, namų ruošos, higienos, pedagogikos ir rankų darbų. Be to

Liudvika Tirunaitė-Račkauskienė
Moterų Sąjungos Centro vice-pir-
mininkė, dabartinė kuopos pirmi-
ninkė, energinga veikėja.

pirmame kurse mergaitės mokinama ir bendro lavinimosi dalykų: lietuvių kalbos, Lietuvos istorijos, botanikos, fizikos, chemijos ir t. t. Mokykla turi ne maža žemės, kurioje mokinės turi progos dirbti praktikos darbus įvairiose ukio šakose. Ypatingai krepiama dėmesio į kulinariją (virimą) ir kitus specialiai moterims taikomus dalykus.

Į mokyklą yra priimamos mergaitės 16 metų amžiaus, baigusios pradžios mokyklą. Taip pat priimamos ir baigusios keturių klasių gimnazijos ar progimnazijos mokslą. Pastarosios yra paliuosuojamos nuo bendro lavinimosi dalykų, t. y. lietuvių kalbos, istorijos, botanikos, fizikos, chemijos ir t. t.; jos klauso tik specialių dalykų ir mokinasi praktikos darbų.

Baigusios mokyklą mergaitės, kaip ir valstybinės Žemės Ukio mokyklas

išėjusieji, turi tas pačias teises įstoti į aukštesnes mokyklas: gyvulininkystės mok. — Gruzdziuose, daržininkystės ir sodininkystės mok. — Aukštoje Freidoje, taip pat pienininkų kursus.

Praeitais metais tokia pat mokyklą L. K. M. Draugija įsteigė Rietave, o ši rudenį tokia pat mokykla įsteigta Balbieriškyje. Be to L. K. M. Draugijos Vabalninko skyrius turi įsteigęs audimo. Dabar Vabalninke statoma dideli muro namai, kuriuose, be audimo bus mokinama dar ir kitokių specialybių.

Taip pat tokios pat mokyklos yra įsteigtos Antalietėje ir Aukštadvaryje.

Iš viso to, kas aukščiau pasakyta, matome, kad toksai Lietuvos Katalikių Moterų Draugijos darbas yra grynai valstybinis darbas, nes tik mergaitės baigusios tokias mokyklas ir kuodaučiausia įgijusios patyrimo gali sugrįžusios į kaimą gerai šeiminkauti, tvarkiai namų ūkį vesti ir krašto gerovę kelti.

Valdant Lietuvą Krikščionims Demokratams ir vedant šalį į šviesią ir laimingą ateitį, viršui minėtos mokyklos gaudavo iš valdžios pašelpos įgijimui dirbamajai mokyklų žemei sėklų, veislinių gyvulių ir ukio mašinų, kas palengvindavo L. K. M. Draugijai sunkią tų mokyklų užlaikymo našą. Bet laimėję praeitus rinkimus socialistai ir laisvamaniai ir paėmę krašto valdymą į savo rankas jie paskelbė, kaip jau užpraitam numery buvo minėta, kad tos mergaičių ukio mokyklos pašelpų iš valdžios daugiau nebegaus, reiškia socialistai ir laisvamaniai nori, kad tos mokyklos užsidarytų ir kad Lietuvos kaimas kaip buvo, taip ir paliktų tamsus, žodžiu lygiai taip kaip buvo carų priešpaudos laikais.

Šitoks socialistų ir laisvamanių žygis būtų šiek tiek pateisinamas, jeigu valstybinė pašelpa būtų atimta ir kitoms panašioms Moterų draugijoms. Bet ne. Socialistai savo panašioms draugijoms valstybinės pašelpos neatsakė. Mat, socialistų ir laisvamanių akimis žiurint, L. K. M. Draugija yra ne kultūrinė, bet "politinė" organizacija. Tad kaip tokių ir pašelpa atsakyta.

Tokiu socialistinės Lietuvos valdžios žygiu pasipiktino visos Lietuvos moterys ir pradeda kelti protestus. Antai, rugs. 8 d. L. K. M. Draugijos A. Panemunės skyrius savo sus-me 200 narių skaičiuje, jau išnešė ir paskelbė protestą prieš atėmimą L. K. M. Dr-jos išlaikomoms mokykloms pašelpos. Proteste pažymėta: 1. valdžia privalo rūpintis visų piliečių gerove ir jų kultūros kėlimu; 2. Lietuvai specialės ukio mokyklos butinai reikalingos; 3. krašto daugumo, t. y. katalikų surinktais pinigais steigiama Kultūros Fondas, kuris platins Lietuvoje bedievybę; 4. ėjimas kartu rinkimų kampanijoj su viena ar kita politine grupe dar nepadaro draugijos politinė organizacija; 5. socialistinio plauko panašioms draugijoms pašelpa ir dabar neatsakoma. Todel atėmimas pašelpos L. K. M. Draugijos vedamoms ukio mokykloms yra nusizengimas Respublikos Konsti-

tucijai ir todėl prieš šį Ž. Ukio Ministerio žygį kuogriežčiausia protestuojama.

Mes, Amerikos lietuvės katalikės moterys taip pat turėtumėm griežtai protestuoti prieš tokį socialistinį valdžios elgimąsi su kultūrinėmis Katalikų Moterų Draugijos įstaigomis ir drąsiai pareikšti, kad mes, nors užjūry gyvendamos, dirbome ir aukų davėme tam, kad Lietuva šviestųsi, kultūriniai ir ekonominiai kiltų, o ne tam, kad socialistiniai gaivalai, išgavę valdžion, katalikų kultūrinės įstaigas slopintų atsakydami valstybinę pašelpą.

Šiemetinis Mot. Są-gos Seimas nutarė atsikviesti Amerikon Liet. Katalikų Moterų Draugijos atstovę, kuri gyvu žodžiu atpasakotų mums Lietuvos Katalikų moterų veikimą Lietuvoje plečiant moterų tarpe apšvietą, dorinį ir visuomeninį susipratimą bei gerinant medžiaginę jų padėtį.

Atsilankiusią brangią viešnią, be abejo, ne tiktai gražiai priimsime, bet ir dėsime pastangų, kad jos kelionė ir graži misija kuodaugiausia duotų medžiaginės naudos L. Kat. Moterų Draugijai, kad ji galėtų ir toliau sekmingai tęsti savo kilnius pasiryžimus kuriant ir palaikant kultūrinės įstaigas, kurios duotų visiems Lietuvos kraštams šviesių moterų.

S. S.

I š C e n t r o R a š t i n ė s .

ŽODIS CENTRO VALDYBAI BEI
DIREKTORĖMS.

12-to Seimo nutarimu, kad nuvykčiau į Mass. valstiją license reikalu, nutarimą išpildžiau. Spalio 25 dieną nuvykau į Bostoną. Dalykas yra keblus,

nes iš pradžių nebuvo kaip reikia pradėtas. Peržiūrėjus Moterų Sąjungos Konstituciją, pasirodė, kad daug yra punktų, kurie sudaro priežastį negavimo license toje valstijoje.

Antra priežastis, tai turi būti stipresnis Są-gos finansinis stovis.

VERONIKA GALNAITĖ — "TYLA",

21 kuopos nutarimų rašt., Šv. K. A. Remėjų Centro rašt., publicistė-literatė, talentinga kalbėtoja, gabi veikėja.

Trečia, tai fondai. Kaikurie turi būti visai atskirti vienas nuo kito. Dabar mes turime tikrai vieną Atsargos fondą, o sulig Mass. valstijos, turi būti du: vienas atsargos — pašelpai, o kitas atsargos — pomirtinei.

Sugrįžus į namus reikėjo stengtis pertaisyti Moterų Sąjungos Konstituciją sulig Mass. valstijos reikalavimo. Kada konstitucija bus pataisyta, turėsime šaukti "extra" Seimą. Kada gau-

siu iš Mass. valstijos State Capitol atsakymą, pranešiu per "Moterų Dirvą".

Kaslink Pennsylvania, iki šiol license negalima gauti. Priežastis — (insufficient assets), t. y. per mažas del narių apdraudimo.

Pennsylvania valstijoje negalima daugiau nieko daryti, turim laukti metinės atskaitos Illinois valstijai. Kada Illinois valstija užgirs, mėginsime pasiųsti iš naujo.

PRANEŠIMAS.

Visų kuopų narių stovis jau pasiūsta į kuopas. Kuopų Raštininkės turi padaryti palyginimą su savo knygomis. Paskui tuojau tas blankas grąžinti Centru, kad iki gruodžio 31 d. būtų galima sutvarkyti ir uždaryti Centro knygos.

M. Vaičiūnienė.

PRANEŠIMAS.

Šiuomi pranešu, kad license Maryland valstijoje jau išgautas. Tuo reikalu daug pasidarbavo advokatas Nadas Rastenis. License išgauta spalio 20 dieną, 1926 m. Išlaidų pasidarė sekančiai:

Equitable Auditing Co. už išpildymą aplikacijų, patarimas \$18.50
Kopija čarterio iš Illinois State

Capitol ir kitas informacijas .. 6.35
Advokatui Nadui Rasteniui išlaidos ir patarnavimas 15.00
Maryland Francise (? — *Red.*)
Tax 25.00
Rėkordavimas metinės atskaitos 1925 m. 1.00
Viso \$65.85

AUKOS.

Iki šiol Sesqui Centennial atsiuntė aukų šios kuopos: 42 kuopa, Grand Rapids, Mich., \$3.00; 35 kuopa, Brooklyn, N. Y., — \$3.00; ir 50 kuopa, Tar-riffville, Conn. XII-to Seimo \$5.00.
Viso \$11.00.

M. Vaičiūnienė,
Centro Rašt.

A. L. R. K. MOTERŲ SĄJUNGOS ATSKAITA

Už Rugpiučio, Rugsėjo ir Spalio mėn.

Kuopa	Miestas	Rugpiučio	Rugsėjo	Spalio
1	Chicago, Ill.	17.00		47.75
2	Cicero, Ill.	26.05	16.25	20.90
3	Chicago, Ill.	23.65	17.10	.
4	Chicago, Ill.	3.80		7.00
6	Lewiston, Me.	22.65	15.15	17.10
7	Westpullman, Ill.		8.34	
8	Baltimore, Md.	36.65	27.25	45.70
9	Rockford, Ill.	28.45		23.20
10	Phila, Pa.	49.25	51.20	20.85
11	Seltzer, Pa.		11.94	
14	Sheboygan, Wis.	11.45	16.90	14.70
17	Hartford, Conn.	45.00	61.25	62.49
18	Bridgeport, Conn.	11.25	7.20	6.00
19	Pittston, Pa.		31.00	
20	Chicago, Ill.	13.00	12.40	6.25
21	Chicago, Ill.	13.75	8.75	

23 Pittsburgh, Pa.		13.90	33.80
24 Brooklyn, N. Y.		29.45	14.40
25 Waterbury, Conn.		11.20	5.55
26 Cleveland, Ohio	64.70	70.39	
27 Donora, Pa.			29.80
28 So. Manchester, Conn.	18.70	9.55	12.50
29 Brooklyn, N. Y.		22.35	
30 Maspeth, L. I., N. Y.	22.45	9.95	25.95
31 Minersville, Pa.			28.05
32 Milwaukee, Wis.	4.65	5.00	8.75
33 New Haven, Conn.	21.35	21.15	13.75
34 Homestead, Pa.	74.20	40.75	
35 Brooklyn, N. Y.		21.15	14.75
37 Du Bois, Pa.	10.40	32.30	13.80
38 New Britain, Conn.	8.15	8.30	12.35
39 Chester, Pa.	?	?	?
40 Rumford, Me.	5.75	5.75	5.75
42 Grand Rapids, Mich.	19.21	44.77	24.54
43 Bayonne, N. J.			1.10
44 Bentleyville, Pa.		18.00	
46 Chicago, Ill.	32.35		
47 Curtis Bay, Md.	2.30		31.50
49 New York, City, N. Y.	21.70	6.95	7.20
50 Tarriffville, Conn.	15.20	17.45	20.00
51 Braddock, Pa.	18.90		
52 Girardville, Pa.	12.40		
53 Linden, N. J.	12.48	8.00	9.65
54 Detroit, Mich.	29.15	14.20	20.25
55 Chicago, Ill.	6.00		4.80
56 Springfield, Ill.	58.90	18.60	
57 Manchester, Conn.	28.90	18.00	
58 Nashua, N. H.	.90	15.15	15.15
59 Shenandoah, Pa.	12.07	15.32	
60 Melrose Park, Ill.	5.45	9.00	
61 Gary, Ind.			19.11
62 Tamaqua, Pa.		20.00	
63 North Abington, Mass.	7.00	7.00	6.40
Už prenumeratą, "M. D."	1.25		
Nuošintis paskolos nuo Šv. Kazimiero Seserų		75.00	
Aukos Sesqui Centenial laike XII Seimo		73.00	
Aukos XII Seimo		73.00	
Nuošintis Cheking Account			.75

Viso |\$927.46|\$1117.25|\$876.19

IŠLAIDOS RUGPIUČIO MĖNESIO.

kuopa	Vardas Pavardė	Apšviėtos	I-mos paš.	II-ros paš.	Pomirtinė	Lėšų	Atsargos
	Draugas Publ. Co. už "M. D."	155.00					
	M. Klimienei alga liepos ir rugp.					20.00	
	M. Vaičiunienei alga liepos ir rugp.					150.00	
	M. L. Gurinskaitei alga liepos ir rugp.					20.00	
	S. Sakalienei alga liepos ir rugp.	80.00					
	M. Vaičiunienei krasos ženkl. etc.					12.00	
35	Ignatavičienei narei 4 sav. I pašelp.		20.00				
11	Perdaug prisiūsta įstojimo						1.25
8	Levusei Tarsaukaitei 3 sav. I pašelp.		12.50				
8	Sofijai Mažeikienei 3 sav. I pašelp.		15.00				
14	Belekavičienei Agnieškai 5 sav. I pašelp. ..		25.00				
28	Onai Ambrosienei 11 sav. I pašelp.		55.00				
28	Marei Kovienei 2 sav. I pašelp.		10.00				
31	Onai Mensevičienei 8 sav. I pašelp.		40.00				
39	Petrui Sudaikiui, žmonos Konstancijos pašelpos 3 sav. I pašelp.		15.00				
17	Jedvygai Pugzlienei 6 sav. I pašelp.		27.80				
9	Marcelei Sautelienei 5 sav. I pašelp.		25.00				
	Rugp. 9 d. Riley & Zaur Co. už atspausdinimą 5000 lankytojų blankų					20.00	
30	Mortai Zemblauskieni 3 sav. I pašelp.		15.00				
31	Petronei Pukienei 8 sav. I pašelp.		40.00				
	A. L. R. K. Fed. narių duoklę					95.00	
49	Magdei Kupraitienei 10 sav. I pašelp. ..		50.00				
	M. Vaičiunienei registruoti laiškai, Special delivery laiškai, siuntimas konstitucijų, mokesčių lapų, blankų etc.					8.00	
	Dept. trade of Commerce Illinois valst. I Certificate of Compliance Penn. valstijai					1.00	
	M. Vaičiunienei XII Seimo kelionė					75.42	
	M. L. Gurinskaitei XII Seimo kelionė					75.42	
	Išmainymas kuopų čekių Universal State Bank					.25	
	Viso išmokėta \$1194.58	282.74	418.50			492.09	1.25

RUGSĖJO MĖNESIO.

Draugas Publ. Co. už "M. D."	155.00			
M. Blažauskaitei persiuntimas Centro Iždininkės ir Rašt. knygų				3.37

M. L. Gurinskaitės išlaidos per metus ir už 1 nakt					
viešbuty laike XII Seimo.....					18.57
M. Vaičiunienei už 1 nakt viešbuty laike XII Seimo					3.50
Depositors State Bank Ižd. Bondsą					37.50
Viso išmokėta Rugsėjo mėn. \$217.94	155.00				62.94

SPALIO MĖNESIO.

Išmainymas kuopų čekių spalio					.70
Išmainymas kuopų čekių rugs.					.70
S. Subatienei alga rugs. ir spal.					20.00
M. Vaičiunienei alga rugs. ir spal.					150.00
M. L. Gurinskaitei alga rugs. ir spal.					30.00
S. Sakalienei alga rugs. ir spal.	80.00				
P. Kelpšaiti alga rugs. ir spal.	40.00				
Draugas Publ. Co. už "M. D."	155.00				
1 K. Račkauskienei 10 sav. I pašelp. ..	50.00				
1 S. Mataitei 13 sav. I pašelp.	65.00				
1 A. Smagumienei 6 sav. I pašelp.	30.00				
2 B. Palubinskienei 10 sav. I pašelp. ..	50.00				
6 A. Breitmozerienei 3 sav. II pašelp. ..		22.50			
6 B. Sakalauskienei 10 sav. II pašelp. ..		75.00			
10 L. Borauskaitei 4 sav. I pašelp.	20.00				
17 J. Steponavičiutei 3 sav. I pašelp.	15.00				
17 E. Kenselienei 5 sav. I pašelp.	25.00				
23 K. Greičiui 4 sav. I pašelp.	20.00				
19 O. Mikolaitienei 11 sav. I pašelp. ..	55.00				
20 A. Anglickiui 4 sav. I pašelp.	20.00				
24 O. Grimailiui 10 sav. I pašelp.	50.00				
26 M. Halaburdiui 4 sav. I pašelp.	20.00				
31 O. Mensevičiui 5 sav. I pašelp.	25.00				
31 E. Žilinskiui 6 sav. I pašelp.	30.00				
54 E. Vaičiunienei 5 sav. I pašelp.	25.00				
60 K. Lagačinskiui 11 sav. I pašelp. ...	55.00				
23 V. Norkiui 2 sav. II pašelp.		15.00			
8 Jonui Stočkui A. A. žmonos Onos pomirtinė				150.00	
37 B. Stepulevičiui 2 sav. I pašelp. ..	10.00				
Paulinai Kelpšaiti (Adm.) už popierą, krasos ženkl. etc.	4.73				
Viso išmokėta \$1423.63	279.73	675.00	110.50	150.00	208.40

Per tris mėnesius įplaukė \$2920.90

Per tris mėnesius išmokėta 2836.15

Per tris mėnesius lieka .. \$ 84.75

Balansas liepos 31 d. 1926, 29,576.40

Balansas lapkr. 1 d. 1926, \$29,661.15

Marijona Vaičiūnienė,

Centro Raštininkė.

Kas Sąjungiečių Veikiama.

BALTIMORE, MD.

Rugp. 19 d. atsiskyrė su šiuo pasauliu mūsų kuopos narė Ona Stočkuvienė. Velionė buvo dora moteris, gražaus elgimosi. Apgailestaudama kp. savo narę, nupirko vainiką paskutiniam patarnavimui valdyba palydėjo į kapus. Laidotuvės buvo rugp. 21 d. iš šv. Alfonso bažnyčios, kurioje už velionės sielą kun. J. Lietuvinkas atlaikė šv. Mišias. Palaidota Atpirkėjo kapinėse. Paliko nuliudime vyrą ir du sunu.

Amžiną atsilsį jos sielai.

A. Laukaitienė.

CICERO, ILL.

Moterų Sągos 2-ra kuopa, sulaukus šaltesnių rudens dienų, smarkiai imasi darbوتis.

Spalio 21 d. turėjo praleikijas, kurias davė sąjungiečių remėjas Dr. Poška. Jis plačiai aiškino apie sveikatą ir kaip užsilaikyti, taip-gi atsakinėjo į klausimus, kurių ne mažai buvo.

Ant galo ragino moteris priklaustyti prie M. Sągos, nes tik bendrai dirbujantis daug galima naudos padaryti sau, šeimynai ir visuomenei.

Nors nemažai moterų atsilankė, bet galėjo būti daugiau, ypač apgalvėtina, kad iš jaunesnių mergaičių mažai buvo matyti. Ar-gi joms mažiau rupi sava sveikata ir ateitis.

Spalio 28 d. kuopa buvo surengus "Bunco party". Nors nelabai skaitlingai atsilankė žaidėjų, bet pelno, kaip girdėti, kp. turės.

Lapkričio 7 d. įvyko koncertas. Tame pačiame vakare buvo ir serijų laimėjimas. Taigi trumpu laiku mūsų kp. daug

padarė. Galima tikėtis, kad toliau dar daugiau nuveiks. **Busianti S-tė.**

WEST SIDE.

Iš sąjungiečių veikimo.

Spalio 14 d. mokyklos kambary Mot. Sągos 55 kp. įvyko mėnesinis susirinkimas. Kaip visuomet, taip ir ši kartą susirinkimas buvo gyvas ir daug aptarta kuopos reikalų. Tarpe bėgamųjų reikalų pasirodė, kad parapijos bazare sąjungietės turi restauracijos skyrių, kur manoma gražiai pasidaruoti.

Pasibaigus parapijos bazarui kuopa mano surengti keletą pramogų savo naudai. Šiame susirinkime dalyvavo "Draugo" redaktorius gerb. kun. K. Matulaitis, kuris savo gražiais patarimais tarp kitko pareiškė, kad kuopa turi greitai laiku suburti narių tiek, kad atsiekus kuopos numerio skaičių t. y. 55 nares. Aš tikiu, kad West Side sąjungietės lengvai tą padarys, ypač dabar vajaus metu. Jos ir per pereiną vajú prirašė apie 12 naujų narių.

Gerb. kun. Matulaitis taipat kvietė sąjungietes pasidaruoti ruošiamam Kolegijos vajú. Kvietimas priimtas ir visos žadėjo darbuotis taip pat tam tikslui nutarta vėliau kada nors surengti "bunco party". P-lė M. Brenzaitė kp. raštininkė tuojuame tame pačiame susirinkime aukojo savo dienos uždarbį \$15.00.

P-nia S. Sakalienė užkvietė West Side sągicijų chorą dalyvauti lapkričio 21 d. 20 ir 21 kuopų rengiamame jubiliejaus vakare. Pakvietimas maloniai priimtas ir nutarta dalyvauti, taip pat visos šios kuopos sąjungietės nutarė važiuoti į šių dviejų kuopų vakarą.

Užbaigus susirinkimą, sąjungietės ap-

lankė parapijos bazarą, gi p-lė M. Brenzaitė sąjungiečių užėjoje — restauracijoje pavaišino skania vakariene.

Valio, kuopos graži vienybė ir gražus darbai! **Troškunų aidas.**

BROOKLYN, N. Y.

Spalio 17 d. įvyko N. Y. ir N. J. Apskričio suvažiavimas Linden, N. J. Posėdį atidarė Apskričio pirm. S. Subatienė. Atstovių dalyvavo iš 6 kuopų ir visos darė pranešimus iš kuopų veikimo. Pasirodė, kuopos gana gerai gyvuoja. Kaip kurios auga narių skaičiumi.

Raportą iš 12 Seimo išdavė S. Subatienė. Raportas buvo gražiai priruoštas.

Paskui svarstyta Apskričio reikalai. Nutarta išleisti išlaidėjimui \$5 auksu.

Po susirinkimo 53 kuopa per pirm. A. Liudvinaitienę pakvietė atstoves į vakarienę. Čia pasakyta kalbų, mažos sąjungiečių mergaitės padeklamavo eilių. Ivaškiutė deklamavo apie sąjungietes ir kvietė visas į darbą, o Liudvinaičiutė padeklamavo apie moteris.

53 kp. pirm. A. Liudvinaitienė sveikino Centro Pirm. S. Subatienę ir iškėlė gyvų gėlių. Kalbėjo A. Valantienė, Centro Pirm. S. Subatienė ir A. Liudvinaitienė.

Gražus paprotys po Apskričio suvažiavimo rengti atstovėms vakarienes labiau suriša visas vienybėn, kurios šiuo metu mums taip labai reikia ir labiau paskatina į kilnų darbą. **M.**

BROOKLYN, N. Y.

10 metų sukaktuvių jubiliejus.

Moterų Sąjungos 29 kuopa spalio 24 d., š. m., gražiai paminėjo savo 10 metų gyvavimo jubiliejų. Tą dieną Apr. Pan. šv. bažnyčioje buvo užpirtos šv. Mišios ir visos narės "in corpore" ėjo prie šv. Komunijos, pasipuošusios baltomis rožėmis.

Vakare parapijos salėje sąjungietės surengė gražų vakarą. Vaidinta "Motinos Meilė".

Vakaro vedėja buvo kuopos pirmininkė, kuri, atidarius vakaro programą, visų pirma pakvietė kalbėti M. S. Centro

Pirm. p. S. Subatienę. Centro Pirmininkė savo kalboje ragino moteris ir mergaites rašyti prie Moterų Sąjungos, pabrėždama, kad tik per organizacijas mes galim apsaugoti jaunimą nuo ištautėjimo. Paskui sekė vaidinimas 3-jų aktų dramos "Motinos Meilė". Veikalas atvaidintas gražiai nes visi vaidylos buvo pritaikinti prie rolių. Motinos — Onos Radauskienės rolę lošė B. Rupeikaitė, Jonas — V. Rupeika, Kazys — K. Didzakis, Anielė — A. Šertvičiūtė, Morta, kaimo laikraštis — M. Krasnienė, Marijona — Klorikaitienė, Uršulė — O. Sinkevičiūtė, Jokubas — K. Hoffman, Oldusko — Dragelis, Oškevičius — N. N.

Lošimui pasibaigus, kalbėjo klebonas kun. A. Kodis, kuris pagyrė vaidylas, kad sugebėjo atvaizduoti taip gražų veikala.

Pasibaigus programai, buvo šokiai, kur jaunimas, prie puikios muzikos, linksminosi. Kaip visados taip ir šį kartą publikos buvo daug, nors buvo ir prastas oras. Mat žmonės žino, kad sąjungietės moka visuomet surengti gražius vakarus.

Jubiliejaus vakarienė.

Spalio 26 d. toje pačioje salėje įvyko iškilminga vakarienė. Susėdus svečiams prie gražiai papuošto gėlėmis stalo, sąjungietė A. Šertvičiūtė, akompanuojant p. Draguniutei, padainavo Mot. Sągos himną. Gi grakščios sąjungietės gražiai patarnaudamos pradėjo nešti į stalus pačių gamintus skanius valgius. Laike vakarienės išpildyta programa iš dainų ir kalbų.

Pirmiausia kalbėjo M. S. Centro Pirm. S. Subatienė, darydama pastabas iš M. S. 29 kp. 10 metų gyvavimo ir veikimo.

M. Krasnienė padainavo "Stasys", akompanavo S. Draguniutė. B. Karaktinas smuika išpildė du dalykėlius. Kalbėjo V. Skuodienė, kuri savo kalboje taip pat pažymėjo, kokią pažangą M. S. 29 kp. padarė laike 10 metų gyvavimo.

P. Kičienė, akompanuojant muzikui J. Jankui, padainavo "Kas ant žirgelio". Iššaukus publikai, vėl padainavo ariją iš operos "Silvija". P. Kičienė turi labai švelnų ir gražų balsą.

J. P. Mačiulis savo kalboje tarp kitko paraiškė, kad moters sielos gražumas yra tuomet, kada jinai pasižymi darbštumu šeimoje, draugijoje ir tautoje.

M. Zujus "Garso" redaktorius linkėjo M. S. 29 kuopai kitame 10 m. laikotarpyje dar labiau išbujoti narių skaičiumi ir nuveikti gražių darbų Dievui — Tėvynei.

Kun. J. Balkunas kalbėjo apie moteris, kokia jos rolė lošia kaipo motinos visuomenės gyvenime. Motinos turi daugiau domės kreipti į šeimos auklėjimą, nes kokią šeimą išauklės, tokia bus Tautos kultura ir jos gerovė.

Ant galo kalbėjo gerb. kun. A. Kodis. Gyrė sąjungietes už gražų ir nenuilstantį veikimą linkėdamas ir toliau geriausios kloties.

Vakaro vedėja O. Dobrovolskienė nuširdžiai dėkojo svečiams už skaitlingą dalyvavimą šioje vakarienėje.

Surengime šios pramogos daugiausia pasidarbavo: K. Damušienė, U. Mikulskienė, Klimienė, A. Andrušienė, Belavičienė ir kitos.

Korespondentė.

PROTOKOLAS.

A. L. R. K. Moterų Sąjungos Chicago Apskričio susirinkimas įvyko spalio 31 d., 1926 m. Šv. Kryžiaus parapijos mokyklos kambary.

Neatsilankius pirm. E. Pilypienai, susirinkimą atidarė malda vice pirm. S. Sakalienė.

1. Atstovės atsilankė iš šių kuopų:

1 kp.: A. Nausėdienė, Bitautienė.

2 kp.: A. Žagunienė, O. Rašinskienė.

3 kp.: S. Bartkaitė.

20 kp.: E. Statkienė, F. Šatienė, O. Nevulytė.

21 kp.: A. Mikolaitė, M. Laurinskaitė, M. Paukštienė, L. Račkauskienė, S. Kavalinskienė, Galnaitė.

55 kp.: M. Jasnauskienė, O. Dobrovolskienė, A. Linkevičienė.

Iš valdybos atsilankė: S. Sakalienė, M. Lukauskienė, F. Burbienė, P. Kazilunaitė.

2). Raporto iš buvusio Apskr. išvažiavimo nebuvo, nes neatsilankė pirmoji komisijos narė p-lė Kelpšaitė.

3). Raporas iš "Bunco party". L. Račkauskienė praneša kad vakarėlis įvyko spalio 10 d. Sąjungiečių mažai atsilankė, tokiu būdu pelno liks gal tik keletas dol.

4). Raporas iš Federacijos nebuvo.

5). Pranešimai iš kuopų.

Iš 1 kp.: nutarta rengti "Bunco party" lapkričio 16 d. Šiaip nieko naujo.

2 kp.: surengė praleikijas apie sveikatą, surengė "Bunco party", lapkričio 7 d. rengia koncertą su serijiniu laimėjimu.

20 ir 21 kp.: visas pastangas deda ir rengiasi prie 10 m. sukaktuvių vakarų, kuris įvyks lapkričio 21 d.

55 kp.: šiuo laiku daugiausia darbuojas parapijos labui.

6). Skaitoma pirm. E. Pilypienės rezignacija nuo pirmininkystės. Susirinkimas išreiškė pageidavimą, kad sutiktų pasilikti iki Naujų Metų.

7). Kilusieji Apskrity nesusipratimai nutarta likviduoti, ateityje vengti tokių dalykų ir bendrai darbuotis organizacijos labui.

8). Pakelta klausimas apie prasidėjusį vajų. Kadangi susirinkimas per ilgai užsitęsė tuščiais dalykais, svarstymas atidėta sekančiam susirinkimui.

9). Apskr. dvasios vadas kun. Kudirka pataria susirinkimus laikyti vienoj vietoj, kaip kad buvo pirmiau. Atidėta sekančiam susirinkimui.

Sekantis sus-mas įvyks lapkričio 28 d., Aušros Vartų parapijos salėj (West sidėj).

Susirinkimą uždarė malda vice-pirm. S. Sakalienė.

S. Sakalienė, vice pirm.

P. Kazilunaitė, rašt.

PROTOKOLAS.

A. L. R. K. Moterų Sąjungos New Yorko ir New Jersey vals. Apskričio sus-mo.

Moterų Sąjungos N. Y. ir N. J. vals-tijų Apskričio suvažiavimas įvyko spalio 17 d., 1926 m., 53 kuopoj. Linden Hall Wood av. ir 16 str., Linden, N. J.

Susirinkimą atidarė Apskr. pirm. S. Subatienė malda. Māndatus pertikrinti išrinkta V. Valantiejiėnė. Atstovių atvyko iš šių kuopų:

24 kp.: Brooklyn, N. Y. M. Akucevičienė, A. Matusevičienė.

29 kp.: Brook. N. Y. A. Andriušienė, V. Sarapinienė, S. Subatienė.

30 kp.: Maspeth, N. Y. M. Adomaitie-

nė, V. Valantiejienė.

35 kp.: C. Brooklyn, N. Y. M. Lavanavičienė, A. Kazlauskienė.

49 kp.: N. Y. A. Peckienė.

53 kp.: Linden, N. J. A. Liudvinaitienė, A. Tvaskienė, E. Krenauskienė.

Viso 13 atstovių.

Iš svečių dalyvavo: M. Zalenkauskienė, O. Tratulienė, K. Pinčienė, O. Liudvinaitienė, M. Judauskienė, E. Tvaskienė, B. Sabeckienė.

Skaitytas pereito suvažiavimo protokolas, kuris liko priimtas. Po to sekė iš kuopų pranešimai:

24 kp. Vasarą buvo surengtas piknikas, kuris ne kaip pavyko, nes pelno liko tik 16 dol. Įvyko kuopos išvažiavimas, kuriam pelnyta 13 dol. Ketvirtadieniais kuopa turi įsisteigus vakarinius kursus. Viena narė a. a. Grimailienė yra mirus. Kuopos išde pinigų \$60.00, narių apie 50. Šiaip kuopa gerai gyvuoja.

29 kp. Gražiai paminėjo 10 metų kuopos gyvavimo jubiliejų. Spalio 24 d. turėjo perstatymą "Motinos Meilė". Gi spalio 26 d. jubiliejaus vakarienę. Rengta išleistuvių vakarienė gerb. dvasios vadams kun. J. Pauliukui ir kun. N. Pakalniui, liko įteikta ir po mažą dovanėlę. Kuopa taip pat turi vakarinius kursus į kuriuos narės skaitlingai lankosi. Kuopoje narių apie 160. Išde pinigų \$35.00.

35 kp. rugpiučio 22 d. buvo rengiamas išvažiavimas Apskričio naudai, bet pasitaikius tą dieną lytui, išvažiavimas neįvyko. Kuopai pasidarė nuostolio \$7.00. Išleistuvių gerb. dvasios vadui kun. A. Kuodžiui pirkime dovanos, kurią pirkio parapijonys, kuopa aukavo \$50.00. Kuopoje narių 40, išde pinigų \$30.00. Dabartiniu laiku prisirašė dvi naujos narės.

30 kp. gerai gyvuoja. Pinigų išde turi \$52.00. Prisirašė dvi naujos narės. Sausio 8 d. 1927 m. yra rengiamas "Kepuri-nis balius".

49 kp. gana gražiai gyvuoja. Pinigų išde \$29.00, narių 30.

53 kp. turėjo du vakarus, pavyko neblogiausia. Vienas davė pelno \$22.00, kitas \$20.00. Pinigų išde \$80.00, narių 18.

Išklausius kuopų pranešimus, Apskr. pirmininkė S. Subatienė išdavė raportą iš M. S. 12-jo Seimo. Raportas vienbalsiai priimtas.

Apskričio padengimui lėšų nutarta išleisti \$5.00 auksu dviems laimėjimams po \$2.50. Knygučių atspaudinti 35, po 11 tikiėtų. Kaina tikieto 10 centų. Laimėjimas įvyks sausio 8 d., 1927 m., pas 30 kp., Maspeth, N. Y. Tą darbą apsiėmė atlikti S. Subatienė ir V. Valantiejienė.

Buvo duotas įnešimas, kad Apskritys rengtų paskaitas, bet dėl kai kurių priežasčių atidėta ant toliau.

Sekantis Apskričio suvažiavimas įvyks Bayonne, N. J. pas 43 kuopą. Kadangi sekantis susirinkimas yra metinis, taigi visuomet yra užsakomos šv. Mišios.

Susirinkimą uždarė pirm. S. Subatienė malda 6 val. vakare.

Pirm. S. Subatienė,
Rašt. A. Kazlauskienė.

Šiuomi pareiškiu gerb. 12-jo Seimo atstovėms, kurios užsisakė Seimo atvaizdus-fotografijas ir jų negavote, prašau kreiptis sekančiu adresu.

Mrs. O. Balčiūnienė,
301 Wharton St.,
Phila, Pa.

Duosiu litą, duosiu kitą,
Kad sau "Rytą" išrašytų
Motinė, tėvuželis
Ir jauniausias broliuželis,
O merguželei radastai,
Kad mintis manas suprastų
Ir, kaip ašei, kad mąstytų —
Išrašysiu pats jai "Rytą"!

"Rytas" yra katalikiškas dienraštis. Redakcijos ir Administracijos adresas: Kaunas Ožėškienės g-vė 3 Nr. Lithuania.

Prenumeratos kaina: Lietuvoje metams 50 lit., užsieniuose metams 100 litų.

NAUJI ALEKSIO MUZIKOS VEIKALAI.

- 1-6. Dvidešimts dainų, šešiuose
sąsiuvinuose, mišram chorui \$3.00
7. Penkios juokingos dainos vie-
nam balsui prie fortepiono .. \$1.00
8. Penkios linksmos dainos.
dviems balsams prie forte-
piono \$1.00

SENIAU IŠLEISTA.

Vienam balsui prie fortepiono:

9. Ak, myliu tave 75
10. Bernužėl, nevesk pačios 50
11. Graži čia giružė 50
12. Meilė 40
13. Meile uždegta krutinė 65
14. O pažvelki mieļoji-lasis 50
15. Visuomet širdis surakinta 60

DUETAI:

16. Skrenda, lekia mūsų mintis .. 75
17. Tridešimts dainų \$1.50

MIŠRAM CHORUI:

18. Ginkim šalį Lietuvos 50
19. Giesmė į šv. Kazimierą 50
20. Lietuvos Vyčių Imnas 25
21. Pirmyn į kovą 50
22. Mes grįšim ten 75
23. Keturiolika dainų \$1.00

Siunčiant užsakymą ir "Money
Order" meldžiu adresuoti:

Mr. A. Aleksis,
P. O. Box 332,
Waterbury, Conn.

Jeigu nenori, kad Tamstos vaikai pa-
dink jiems

mirštų gimtąją lietuvių kalbą, tai išrašy-
Gražiausį Vaikų Laikraštį

"SAULUTĖ"

Daugybė paveikslų! Daugybė paveikslų!
Pasakos, apsakymėliai, eilėraščiai, juokai.
Piesos vaikų teatrui.

Žinutės iš gimtojo krašto ir iš plataus pa-
saulio.

Ivairumėliai.

Uždaviniai ir pramogėlės.

Patarlės, priežodžiai, mįslės.

Darbeliai iš popieriaus, molio ir kitoki.
Laikraščio kaina: metams — 2 dol., pu-
sei metų — 1 dol.

Eina 2 kartus per mėnesį.

Paveikslus piešia K. Šimonis ir kiti dai-
lininkai.

Leidžia "PASAKOS" B-vė — Redakto-
rius A. GIEDRAITIS.

Adresas: "Saulutės" Administracija Jur-
barke, Lithuania.

Vienas Nr. susipažinti siunčiamas veltui.

SAJUNGIETĖS

Užsisakykit šiems 1926 m. vienintėli
Lietuvos Katalikių Moterų laikraštį

"MOTERIS".

"MOTERIS" plačiai gvildena mote-
rų ir visuomenės kultūros klausimus.

"MOTERIS" gina moterų reikalus
Lietuvoj.

"MOTERIS" nurodo kelius visuome-
nei dorinti.

"MOTERIS" duoda patarimų iš auk-
lėjimo, sveikatos, mandagumo ir namų u-
kio.

"MOTERIS" teikia žinių iš Lietuvos
ir pasaulio moterų gyvenimo.

"Moteryje" bendradarbiauja: Seime
Atstovė M. Draungelytė — Galdikienė, D-rė
Andziulytė — Ruginienė, Gimn. Mokytoja
Augustaitytė — Vaičiūnienė. "Eltos" Di-
rektorė M. Avietinaitė, Visuomenės Dar-
buotoja P. Pikčilingienė, Seimo Atstovė E.
Spudaitė — Gvildienė, Rašytoja Lazdynų
Pelėda, Visuomenininkė O. Labanauskaitė,
Gimn. Mokytoja U. Urnežiuotė, Ukininkė Z.
Dauksienė, Merg. Sem. Mok. B. Blažonytė,
A. Maželytė, A. Rugytė, M. Ruškytė, Poe-
tė K. Navikevičienė, Žurnalistė S. Palinly-
tė — Ladigienė, Gimn. Mok. P. Spudienė,
Visuomenės Darbuotoja A. Tulauskienė,
Višt. Instruktorė A. Bendaravičaitė, Gimn.
Mokyt. J. Žilevičaitė, Stud. Žilinskaitė,
Stud. K. Marcinkaitė, Stud. B. Liudžiūtė
ir kit.

"Moteris" kainuoja metams 2 dol.
pusei metų — 1 dol., 3 mėn. — 50c.

Redakcijos Administracijos adresas:
Kaunas Ožėškienės g-vė Nr. 3.

Narių Įsteigimo ir Mokesčių Lentelė.

PIRMAS PAŠELPOS SKYRIUS.

Su pašelpo 5 dol. savaitėje ir pomirtinė 150 dol.

Nuo 18 iki 25 metų moka:

Į Apšvietos skyrių — 10c., Į Pašelpo skyrių — 25c., Į Pomirtinės skyrių — 10c., Į Atsargos fondą — 5c. Viso moka — 50c. į mėnesį.

Nuo 25 iki 35 metų moka:

Į Apšvietos skyrių — 10c., Į Pašelpo — 25c., Į Pomirtinės — 15c., Į Atsargos fondą — 5c. Viso moka 55c. į mėnesį.

Nuo 35 iki 45 metų moka:

Į Apšvietos skyrių — 10c., Į Pašelpo skyrių — 25c., Į Pomirtinės skyrių — 20c., Į Atsargos fondą — 5c. Viso moka 60c. į mėnesį.

Istoijimas 2 dol. 50c.

ANTRAS PAŠELPOS SKYRIUS.

Su pašelpo 7 dol. 50c. savaitėje ir pomirtinės 150 dol.

Nuo 18 iki 25 metų moka:

Į Apšvietos skyrių — 10c., Į Pašelpo skyrių — 50c., Į Pomirtinės — 10c., Į Atsargos fondą — 10c. Viso moka 80c. į mėnesį.

Nuo 25 iki 35 metų moka:

Į Apšvietos skyrių — 10c., Į Pašelpo skyrių — 50c., Į Pomirtinės skyrių 15c., Į Atsargos fondą — 10c. Viso moka 85c. į mėnesį.

Nuo 35 metų iki 45 metų moka:

Į Apšvietos skyrių — 10c., Į Pašelpo skyrių — 50c., Į Pomirtinės skyrių — 20c., Į Atsargos fondą — 10c. Viso 90c. į mėnesį.

Istoijimas 3 dol. 50c.

POMIRTINIS SKYRIUS.

/ Su 150 dol. pomirtinės.

Nuo 18 iki 26 metų moka:

Į Pomirtinės skyrių — 20c., Į Apšvietos skyrių — 10c. Viso moka 30c. į mėnesį.

Nuo 26 iki 50 metų mokesčiai eina sekamai:

26 m. 21c. į m., į Apšv. sk. 10c. Viso 31c.

27 m. 22c. į m., į Apšv. sk. 10c. Viso 32c.

28 m. 23c. į m., į Apšv. sk. 10c. Viso 33c.
29 m. 24c. į m., į Apšv. sk. 10c. Viso 34c.
30 m. 25c. į m., į Apšv. sk. 10c. Viso 35c.
31 m. 26c. į m., į Apšv. sk. 10c. Viso 36c.
32 m. 27c. į m., į Apšv. sk. 10c. Viso 37c.
33 m. 28c. į m., į Apšv. sk. 10c. Viso 38c.
34 m. 29c. į m., į Apšv. sk. 10c. Viso 39c.
35 m. 30c. į m., į Apšv. sk. 10c. Viso 40c.
36 m. 31c. į m., į Apšv. sk. 10c. Viso 41c.
37 m. 32c. į m., į Apšv. sk. 10c. Viso 42c.
38 m. 33c. į m., į Apšv. sk. 10c. Viso 43c.
39 m. 34c. į m., į Apšv. sk. 10c. Viso 44c.
40 m. 35c. į m., į Apšv. sk. 10c. Viso 45c.
41 m. 36c. į m., į Apšv. sk. 10c. Viso 46c.
42 m. 37c. į m., į Apšv. sk. 10c. Viso 47c.
43 m. 38c. į m., į Apšv. sk. 10c. Viso 48c.
44 m. 40c. į m., į Apšv. sk. 10c. Viso 49c.
45 m. 40c. į m., į Apšv. sk. 10c. Viso 50c.
46 m. 41c. į m., į Apšv. sk. 10c. Viso 51c.
47 m. 42c. į m., į Apšv. sk. 10c. Viso 52c.
48 m. 43c. į m., į Apšv. sk. 10c. Viso 53c.
49 m. 44c. į m., į Apšv. sk. 10c. Viso 54c.
50 m. 45c. į m., į Apšv. sk. 10c. Viso 55c.

APŠVIETOS SKYRIUS.

Priklausančios narės prie vieno tik-tai Apšvietos skyriaus moka 2 dol. į me-tus, arba bertainiais: už 3 mėn. — 50c., už pusmetį — 1 dol., už metus 2 dol.

Visi mokesčiai mokami iš anksto.

Pastaba. Visų skyrių, išėmus tik-tai Apšvietos, narės kas met moka po 50c. į lėšų fondą.

Istoijimas, nežiurint metų senumo, 1 dol. 50c. Be to, kasmet moka 50c. į lėšų fondą. Šiame skyriuje pašelpo nėra. Jei neišbuvo metų šiame sky-riuje narė numirtų, įmokėti mokesčiai bus sugrąžinti. Pomirtinė iš šio sky-riaus narei bus išmokėta tada, kai iš-bus daugiau metų laiko nuo įstoijimo dienos.

Norint gauti informaciją apie Mo-terų Sąjungą ir visais Sąjungos reika-lais reikia kreiptis prie Centro Rašti-ninkės šiuo adresu: Mrs. M. Vaičiūnie-nė, 1927 So. 49th Ave., Cicero, Ill.